

Kärkölän kunnan alueelle myönnettävän mikroliikenneluvan lupaehdot

Kärkölän kunnanhallitus 24.11.2025 § 228

Kärkölän kunnanvaltuusto 8.12.2025 § xx

Voimaantulo 1.1.2026

1. Taustaa mikroliikenneluvista

Mikroliikkumista ohjaavaan lainsäädäntö (Laki liikenteen palveluista 320/2017, myöhemmin liikennepalvelulaki) astui voimaan 1.8.2025 alkaen. Sen myötä mikroliikennevälineiden vuokraustoiminnasta tehtiin luvanvaraista ja annettiin toimivalta kunnalle, jonka alueella toimintaa harjoitetaan, myötää mikroliikennelupia ja valvoa niiden noudattamista.

Mikroliikenteellä tarkoitetaan liikkumista polkupyörällä, kevyellä sähköajoneuvolla tai moottorilla varustetulla polkupyörällä. Laissa on säädetty mikroliikenneluvan hakemisesta, myöntämisestä, ehdoista, peruuttamisesta ja muutoksenhausta. Kunta voi lainsäädännössä asetettujen lupaehtojen lisäksi asettaa omia lupaehtoja perustuen paikallisiin tarpeisiin. Ehdot voivat koskea mm. vuokrattavien ajoneuvojen pysäköintiä, ajonopeuksia tai alueita, joilla käyttäminen on sallittua. Lupaehdoista kerrotaan tarkemmin alla.

2. Lainsäädännön yleiset ehdot mikroliikennelupien myöntämiselle ja hakemiselle

2.1 Luvanvarainen toiminta

Liikennepalvelulain 18 b §:n mukaan Yhteiskäyttöisten ajoneuvolain 28 §:n 1 momentissa (polkupyörä / sähköavusteinen polkupyörä) ja 29 §:ssä tarkoitettujen ajoneuvojen (Kevyet sähköajoneuvot) sekä moottorilla varustettujen polkupyörien ammattimaisen vuokralle tarjoamisen edellytyksenä kunnan hallinnoimalla alueella on, että palveluntarjoajalla on voimassa oleva **mikroliikennelupa**. Mikroliikennepalvelulla tarkoitetaan myös esimerkiksi kaupunkipyörien tarjoamista kuluttajille käyttöön vastikkeellisesti.

Lupaa ei edellytetä toimijalta, joka vuokraa ajoneuvoja henkilökohtaiseen pitkäaikaiseen leasing-palveluna tai vuokraa kevyitä sähköajoneuvoja kivijalkaliikkeestä päiväkäyttöön. Ammattimaisella vuokraamisella ei tarkoiteta esimerkiksi taloyhtiöitä tai vastaavia toimijoita, jotka tarjoavat ajoneuvoja lainaksi pienelle valikoidulle ryhmälle ihmisiä. Yksityiset kiinteistöt tai kunnalliset vuokrataloyhtiöt tai valtion kiinteistöt eivät kuulu mikroliikenneluvan piiriin.

Mikroliikennelupaa vaaditaan palveluntarjoajilta, jotka vuokraavat yhteiskäyttöisiä mikroliikkumisvälineitä **kunnan hallinnoimalla alueella**. Mikroliikennelupa kattaa myös maastoliikennelain mukaiset kunnan yleiset alueet, kuten puistot ja virkistysalueet. Luvan tulee olla voimassa ennen kuin ajoneuvot tuodaan alueelle.

2.2 Mikroliikenneluvan hakeminen ja myöntäminen

Mikroliikenneluvan myöntää hakemuksesta se kunta, jonka alueella ajoneuvoja tarjotaan vuokralle. Lupa on voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan sen myöntämisestä. Kunta määrittelee luvan voimassaolon

pituuden ottaen huomioon kunnan liikenteelliset olosuhteet, liikennetiheys, liikenteen sujuvuus, sekä mikroliikenneluvan haltijoiden lukumäärä kunnassa.

Kunta saa periä maksun hakemuksen käsittelystä. Kunnan perimä maksu voi vastata enintään lupahakemuksen käsittelystä kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Lupamaksut on määriteltä erikseen hyväksytyssä taksassa ”Mikroliikennelupien taksa”.

Mikroliikenneluvan lupamenettely on tarkoitettu tehtäväksi mahdollisimman kevyeksi sitä hakeville yrityksille ja valvontatehtävää suorittaville kunnille, joten hakemuslomakkeella pyydetään vain lainsäädännön vaatimat välttämättömät tiedot sekä selvitys siitä, miten kunnan määrittelemiä lupaehtoja pystytään noudattamaan. Hakemuksessa on ilmoitettava vähintään seuraavat tiedot:

1. hakijan nimi ja yhteystiedot;
2. tieto vuokralle tarjottavien ajoneuvojen laadusta ja ajoneuvojen enimmäismäärästä;
3. tieto toiminta-alueesta kunnassa;
4. tieto toiminnan alkamisajankohdasta; ja
5. lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys palveluntarjoajan valmiuksista huolehtia 18 e §:n nojalla mikroliikennelupa mahdollisesti liitettävien lupaehtojen noudattamisesta.

Toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa kunnalle viipymättä, mikäli lupahakemuksessa ilmoitetuissa tiedoissa tapahtuu olennaisia muutoksia, esimerkiksi palveluntarjoajan yhteystiedoissa tai muissa valvontaan vaikuttavissa asioissa. Pienistä muutoksista ajoneuvojen toiminta-alueisiin tai enimmäismääriin ei tarvitse ilmoittaa.

2.3 Luvan peruuttaminen ja sanktiot luvattomasta toiminnanharjoittamisesta

Mikroliikennelupa voidaan peruuttaa liikennepalvelulain 18 f §:n mukaisesti, jos luvanhaltija ei noudata mikroliikenneluvan lupaehtoja ja ei kunnan antamasta huomautuksesta huolimatta korjaa puutteita annetun määräajan puitteissa. Havaitun puutteen on oltava olennainen, jotta lupa voidaan peruuttaa.

Kunnan tulee antaa toiminnanharjoittajalle kirjallinen huomautus, jossa havaitut puutteet kehoitetaan korjaamaan asetetussa määräajassa, mikäli luvan ehtoja ei ole noudatettu. Luvan peruuttamiseen ryhdytään vain, mikäli toiminnanharjoittaja ei ole korjannut puutteita asetetussa määräajassa ja puutteet ovat olennaisia. Peruuttamisen on perustuttava riittävään hallintolain mukaiseen kuulemiseen, selvittämiseen ja mahdolliseen tarkastukseen.

Liikennepalvelulain 262 §:n mukaan se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta tarjoaa vuokralle yhteiskäyttöisiä ajoneuvolain 28 §:n 1 momentissa tai 29 §:ssä tarkoitettuja ajoneuvoja tai moottorilla varustettuja polkupyöriä ilman voimassa olevaa 18 b §:ssä tarkoitettua mikroliikennelupaa, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen eikä siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, luvattomasta ammattimaisen liikenteen harjoittamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

3. Kunnan omat lupaehdot mikroliikenneluvulle

3.1 Luvan voimassaolon määrittäminen ja muutokset

Mikroliikennelupa voidaan myöntää enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Kärkölässä mikroliikennelupien lupakausi on 3 vuotta, ellei palveluntarjoaja hae lupaa lyhyemmäksi ajaksi.

Lupaehtoja voidaan muuttaa toimivaltaisen toimielimen tai viranhaltijan toimesta kesken lupakauden, mikäli se on välttämätöntä esimerkiksi liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden tai kadun tai muun alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta. Tällaisia tilanteita voivat olla esimerkiksi kadulla suoritettavat työt (rajataan käyttöalueita väliaikaisesti), muut maankäytön muutokseen tai teknologian kehittymiseen liittyvät välttämättömät syyt.

3.2 Pysäköinti

Toiminnanharjoittajan tulee pyrkiä siihen, että se ohjeistaa käyttäjää pysäköimään ajoneuvon liikennesääntöjen mukaisesti ja niin, että pysäköinti ei vaaranna liikenneturvallisuutta. Toiminnanharjoittajan tulee mahdollisuuksien mukaan pyrkiä siirtämään liikenneturvallisuutta vaarantaviin kohtiin pysäköidyt / hylätyt ajoneuvot. Toiminnanharjoittajan tulee huomioida liikenteen esteettömyys ja ohjeistaa ajoneuvojen vuokraajia käyttämään ja pysäköimään ajoneuvot liikenteen esteettömyyden huomioiden.

Toiminnanharjoittajan tulee ohjeistaa henkilöstöään huoltoajoneuvojen pysäköinnissä liikennesääntöjen mukaan niin, että siitä ei aiheudu vaaraa tai haittaa muulle liikenteelle. Toiminnanharjoittajan tulee mahdollistaa helposti käytettävä palautekanava, johon asukkaat voivat ilmoittaa suoraan väärin pysäköidyistä ajoneuvoista.

Kunnalla on oikeus ajoneuvojen siirtolain (Laki ajoneuvojen siirtämisestä 1508/2019) 5 a §:n mukaan suorittaa lähi- tai varastosiiro välittömästi, jos mikroliikenneajoneuvo on pysäköity mikroliiikenneluvan lupaehtojen vastaisesti tai pysäköity kunnan hallinnoimalle alueelle ilman voimassa olevaa mikroliiikennelupaa. Lähi- ja varastosiiirrosta perittävä korvaus on määritelty erillisessä hylätyjen ajoneuvojen siirtokorvaukset sisältävässä taksassa. Maksu määräytyy ajoneuvojen siirtolain 11 §:n perusteella.

3.3 Käyttöajat

Kunnan talvikunnossapidon mahdollistamiseksi toiminnanharjoittajan tulee huomioida, ettei vuokraajoneuvojen pysäköinnistä tai käyttämisestä aiheudu häiriötä aurauksille tai muille talvikunnossapitoon liittyville töille tai kunnan talvikunnossapitokalustolle. Etenkin hiekanpoiston aikaan toiminnanharjoittajan tulee kiinnittää huomioita siihen, ettei ajoneuvojen käyttö tai pysäköinti aiheuta häiriötä kunnossapitotyölle.

Ajoneuvojen siirtolain 6 §:n mukaan, jos pysäköidystä ajoneuvosta aiheutuu haittaa tiealueella tapahtuvalle kunnossa- tai puhtaanapidolle, korjaus- tai rakennustyölle taikka kunnan luvalla järjestettävälle tapahtumalle, voi kunta toimittaa ajoneuvon lähisiirron. Yksityistiellä kunta voi toimittaa lähisiirron yksityistienpitäjän perustellusta pyynnöstä.

3.4 Käyttösovelluksen vähimmäisvaatimukset

Toiminnanharjoittajan käyttämän käyttösovelluksen tulee mahdollistaa ohjeiden antaminen käyttäjälle, esimerkiksi kypärän käyttämisestä, ajoneuvon pysäköimisestä, liikennesääntöjen noudattamisesta ja muun liikenteen huomioimisesta. Sovelluksen avulla tulisi pyrkiä ohjaamaan vuokraajan sääntöjen mukaista ajoneuvojen käyttämistä.

3.5 Vahinkotilanteista ilmoittaminen

Toiminnanharjoittajan liikennevakuutuksen ja mahdollisen korvauskäsittelijän tiedot tulee olla helposti saatavilla, esimerkiksi sovelluksessa tai palvelun verkkosivuilla. Lisäksi käyttäjiä tulisi ohjeistaa korvaushakemuksen tekemisestä ja vahinkotilanteista ilmoittamisesta.

3.6 Huomautusmenettely

Jos kunta itse havaitsee tai sen tietoon tuodaan toiminnanharjoittajan puutteellinen tai lupaehtojen vastainen toiminta, antaa kunta toiminnasta toiminnanharjoittajalle viipymättä huomautuksen, jossa se määrittelee millä tavoin lupaehtoja on rikottu tai jätetty noudattamatta sekä mihin toimenpiteisiin toiminnanharjoittajan on asian korjaamiseksi ryhdyttävä. Huomautus annetaan kirjallisena ja siinä määritellään määräaika, jonka puitteissa puutteet tai rikkomukset on korjattava. Määräaika vaihtelee havaittujen puutteiden tai rikkomusten luonteen ja niiden korjaamiseksi tehtävien toimenpiteiden laajuuden mukaan 1–2 viikon välillä. Liikenneturvallisuutta tai yleistä järjestystä vaarantavat puutteet tai rikkomukset tulee kuitenkin korjata välittömästi, viimeistään vuorokauden kuluessa huomautuksen tiedoksisaannin jälkeen.

Jos toiminnanharjoittaja ei korjaa liikenneturvallisuutta vaarantavaa puutetta tai rikkomusta huomautuksesta huolimatta tai ei korjaa muuta olennaiseksi todettua puutetta, voidaan peruutusmenettely käynnistää ilman toista huomautusta. Mikäli toiminnanharjoittaja ei korjaa puutteita tai rikkomuksia annettuun määräaikaan mennessä, mutta ne eivät ole olennaisia, antaa kunta toisen huomautuksen samalla menettelytavalla kuin ensimmäisen huomautuksen. Tämän jälkeen siirrytään luvan peruutusmenettelyyn, mikäli toiminnanharjoittaja ei ole korjannut puutetta tai rikkomusta.

Peruutusmenettelyn tulee perustua hallintolain 6 luvun mukaiseen riittävään kuulemiseen, selvittämiseen sekä mahdolliseen tarkastukseen. Hallintolain 31–33 §:ssä säädetään selvittämisvelvollisuudesta ja selvityksien menettelyvaatimuksista. Mikäli toiminnanharjoittaja ei ole huomautusten jälkeen korjannut havaittuja puutteita tai rikkomuksia, tälle annetaan kirjallinen tai suullinen mahdollisuus antaa asiassa selvitys kunnalle viikon määräajan kuluessa. Kunta voi suorittaa katselmuksen tai tarkastuksen puutteen tai rikkomuksen jatkumisen todentamiseksi, jossa toiminnanharjoittajalla on oikeus olla läsnä, mikäli se puutteen tai rikkomuksen luonteen huomioiden on mahdollista. Katselmuksesta tai tarkastuksesta tehdään kirjallinen muistio, joka toimitetaan toiminnanharjoittajalle.

Jos toiminnanharjoittajan kuulemisen ja selvityksen sekä mahdollisten tarkastusten jälkeen todetaan, että olennainen puutteellinen toiminta jatkuu, perutaan toiminnanharjoittajan mikroliikennelupa kirjallisella päätöksellä, johon on hallintolain mukainen muutoksenhakumahdollisuus oikaisuvaatimuksella. Luvan peruuttaminen voidaan panna täytäntöön oikaisuvaatimuksesta tai sen käsittelyn perusteella tehdystä valituksesta huolimatta (Liikennepalvelulaki 18 g §).

4. Muutoksenhaku mikroliikennelupaa koskevassa asiassa

Kunnan päätökseen mikroliikennelupaan, sen muuttamiseen tai sen peruuttamiseen liittyen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia (808/2019).

Muutoksenhakuohjeet liitetään aina päätökseen.

Päätös voidaan panna täytäntöön oikaisuvaatimuksesta tai valituksesta huolimatta, joka koskee myös luvan peruuttamispäätöstä.